

2101000106020075
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF ARTS (THIRD YEAR) (SIXTH SEMESTER)
ECONOMICS - XX - B LEVEL 2
REGIONAL ECONOMICS

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
 - a. Name of the Examination : **BACHELOR OF ARTS (THIRD YEAR) (SIXTH SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **ECONOMICS - XX - B LEVEL 2 REGIONAL ECONOMICS**
 - c. Subject Code No : **2101000106020075**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 (A) નીચે આપેલ બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

10

Answer the multiple choice questions given below.

(1) શહેરોના શ્રેણીબધ્ધ વિકાસને સમજાવતો સ્પષ્ટ નમૂનો રજૂ કરતો સિધ્ધાંત જણાવો.

State a theory that presents a clear pattern explaining the gradual Development of cities.

(A) કેન્દ્રીય સ્થળનો સિધ્ધાંત
Theory of central place

(B) પસંદગીનો સિધ્ધાંત
Theory of choice

(C) સમ કેન્દ્રીય સિધ્ધાંત
Concentric principle

(D) વૃદ્ધિ ધ્રુવનો સિધ્ધાંત
Principle of Growth pole

(2) કયા અર્થશાસ્ત્રીએ 'Metropolis and Region' ના અભ્યાસમાં શહેરોના શ્રેણીબધ્ધ દ્વિમુખી માળખાના વિકાસને સમજાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે ?

Which economist has tried to explain the development of the hierarchical Structure of cities in the study of 'Metropolis and Region'?

(A) ગેરીસન
Garrison

(B) લોશ
Losch

(C) નર્કસે
Nurkse

(D) ડંકન
Duncan

(3)ની પરિસ્થિતિમાં કિંમત ભેદભાવ દ્વારા વિક્રેતા વધારે નફો મેળવી શકે.

In a situation of..... the seller can earn more profit by price Discrimination.

(A) એકરૂપ બજાર

Homogeneous market

(B) સંકુલ બજાર

Complex market

(C) જથ્થાબંધ બજાર

Whole Sell Market

(D) છુટક બજાર

Retail market

(4) ઘણાં ઉદ્યોગો કોઇપણ સ્થળે સ્થાનીયકૃત થવાની શક્તિ ધરાવે છે એવું કયા અર્થશાસ્ત્રીએ કહ્યું હતું ?

Which economist said that many industries have the power to localize in any Place?

(A) નિકોલસન અને લ્યુટ્રેલ

Nicholson and Luttrell

(B) એ.પી લર્નર અને એચ ડબલ્યુ

A.P. Lerner and H.W

(C) હેરી રિચાર્ડસન અને ડંકન

Harry Richardson and Duncan

(D) વેબર અને ફ્લોરન્સ

Weber and Florence

(5) જો માંગ મૂલ્ય સાપેક્ષ હોય તો હેરફેરનું ખર્ચ લઘુત્તમ બનાવવાની જરૂરિયાત કેવી બને છે ?

If demand is relatively elastic then how is the need to minimize transaction Cost?

(A) ઓછી તીવ્ર

Less intense

(B) વધુ તીવ્ર

More intense

(C) અ અને બ બન્ને

Both A and B

(D) એકપણ નહિ

None of these

(6) પ્રો. વી.કે.આર.વી.રાવ તેમના પુસ્તક “ Essays in Economic

Development”માં.....ના સંદર્ભમાં આર્થિક વિકાસની વ્યાખ્યા આપી છે

Prof. V.K.R.V.Rao in his book “Essays in Economic Development” has

Given the definition of economic development in terms of.....

(A) આવક

Income

(B) ઉત્પાદન

Production

(C) રોજગારી

Employment

(D) ખર્ચ

Expenditure

(7) “Asian Drama” પુસ્તક કોણે લખ્યું હતું?

Who wrote the book "Asian Drama"?

(A) ગુન્નર મીરડાલ
Gunnar Myrdal	(B) વોલ્ટર ઇકન
Walter Eucken
(C) નર્કસ
Nurkse	(D) આર્થર લ્યુઇસ
Arthur Lewis

(8) વૃદ્ધિ ધ્રુવના ખ્યાલના પ્રણેતા કોણ હતા?

Who was the originator of the concept of growth pole?

(A) બોટર્સ
Boaters	(B) સ્ટેઇન
Stein
(C) ફ્રાન્કોઇસ પેરોક્સ
Francois Periousx	(D) લર્નર
Lerner

(9) વિકસિત દેશોમાં શ્રમની ગુણવત્તા અને ખાનગી મૂડીરોકાણનું પ્રમાણ કેવું હોય છે?

What is the quality of labour and volume of private investment in developed Countries?

(A) ઉંચું
High	(B) મધ્યમ
Medium
(C) નીચું
Low	(D) એકપણ નહિ
None

(10) પ્રો. રોસ્ટાવે પ્રમાણે આર્થિક વૃદ્ધિનો અંતિમ તબક્કો કયો છે?

According to Prof. Rostov, which is the final stage of economic growth?

(A) પરંપરાગત સમાજ
Traditional society	(B) સંક્રાંતિકાળનો તબક્કો
Transitional stage
(C) ઉચ્ચ વપરાશ ધોરણ
High Consumption standard	(D) ઉદ્ભવનો તબક્કો
Take of stage

5

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો.

Vacancy filled.

1. જમીન અને જમીન પરની સ્થાવર મિલકતો સંપૂર્ણપણે.....હોય છે

The land and immovable properties on the land are wholly.....

2. સીમાંત આવક અને સીમાંત ખર્ચ સરખાં થાય ત્યાં પેઢી..... નક્કી કરે છે.

The marginal revenue and marginal cost are equal, the firm sets.....

3. કેન્દ્રીયકરણમાંથી ઉદ્ભવતા લાભો એકમોની..... પર અસર પોહચાડે છે.

The benefits arising from centralization affect on the..... of units.

4. હાર્વે લેબેન્સ્ટાઇન નામના અર્થશાસ્ત્રી એ આર્થિક વિકાસના માપદંડ તરીકે..... ને મહત્વ આપ્યું છે.

An economist named Harvey Leibenstein has given importance to.....as a measure of Economic development.

5. શ્રમના સ્થળાંતરમાં.....નું ભૌગોલિક સ્થળ બદલાય છે.

Migration of labour changes the geographical location of.....

Q.2 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો .

10

Answer the following questions in short.

1. ઔદ્યોગિક સંકુલ એટલે શું?

What is industrial complex?

2. આયોજનના નમૂનાની મર્યાદાઓ જણાવો.

State the limitations of planning model

3. કેન્દ્રીયકરણના લાભો કયા છે?

What are the benefits of centralization?

4. શ્રમ સ્થળાંતરના કોઈ પણ ત્રણ લાભ જણાવો.

State any three benefits of labour migration.

5. વૃદ્ધિ ધ્રુવ એટલે શું?

What is growth pole?

Q.3 ભૂમિ વપરાશની તરાહ સમજાવી, ભૂમિ વપરાશનો સમકેન્દ્રીય સિધ્ધાંત ચર્ચો.

13

Explain pattern of land use, and discuss the concentric theory of land Use.

અથવા

OR

મૂડી સ્થળાંતર એટલે શું ? મૂડી સ્થળાંતરના અભ્યાસની અગત્યતા સમજાવી તેને અસર કરતા પરિબલોની ચર્ચા કરો. 13

What is Capital migration? Explain the importance of the study of capital migration and discuss the factors affecting it.

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) 12

Write a short note (any two)

1. સંકુલ પરિસ્થિતિમાં વ્યાપારી વિસ્તારો.
Business Areas in complex situation.
2. ઔદ્યોગિક સ્થળ પસંદગીને અસર કરતા પરિબલો
Factors affecting selection of industrial location.
3. આર્થિક વિકાસ અને આર્થિક વૃદ્ધિ વચ્ચેનો તફાવત
Difference between economic development and economic growth
4. વેતન તફાવતો અને શ્રમનું સ્થળાંતર
Wage differentials and migration of labour
